

ՍՄԵՐՈՒԿԱՅԻ ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԴԻՄՈՒՄԸ ՏՐՈՒՄԵՆԻՆ, ՍՏԱԼԻՆԻՆ ԵՎ ՉԵՐՉԻԼԼԻՆ

ՆՅՈՒՅՈՐԲ, 19 հուլիսի (ՏՄՄՄ).—Պրոդ-
րեսիվ «Ամերիկայի հայ ազգային խորհրդի»
լիդերները մամուլում հայտարարություն են
հրատարակել, որով նրանք դիմել են Տրու-
մենին, Ստալինին ու Չերչիլին, կոչ անելով
Թյուրքիայի կազմի մեջ մտնող հայկական
նահանգները վերադարձնել «նրանց միակ օ-
րինական ներկայացուցչին՝ Սովետական Հա-
յաստանին»:

Մասնացույց անելով Թյուրքական ապու-
տակությունները և Թյուրքերի կազմակեր-
պած հայկական ջարդերը անցյալ դարերում,
դիմումի մեջ այնուհետև ասված է. «Բա-
բելախտարար Հայաստանի մի մասում, որը
նախքան առաջին համաշխարհային պատե-
րազմը մտնում էր Ռուսաստանի կազմի մեջ,
ստեղծված է անկախ Հայկական ռեսուրլի-
կա, որպես Սովետական Միության բա-
ցուցիչ մաս: Իր դոյուբյան 25 տարիների
ընթացքում Սովետական Հայաստանը գոր-
դացել է վիթխարի քայլերով և հայերին
տվել է անվտանգություն, որը դոյուբյուն
չի ունեցել անցյալի հայ պատմության մեջ:
Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ժա-
մանակ հայերը կրկին անգամ ցույց տվին
իրենց սերը դեպի պատմությունը և խիզա-
խորեն մարտնչում էին դաշնակից ազգերի
բանակներում, առանձնապես Միացյալ Նա-
հանգների և Սովետական Միության զորքե-
րում:

Մինչդեռ Թյուրքերը վարում էին իրենց

տրադիցիոն երկերեսանի քաղաքականու-
թյունը: Չեզոքության քողի տակ նրանք
օղևում էին նացիստներին և հիանում Գեր-
մանիայի սկզբնական հաջողություններով:
Թյուրքիան պատրաստ էր բաց է ի բաց պա-
տերազմի մեջ մտնելու Գերմանիայի կող-
մում, եթե նացիստները գրավեին Ստալին-
գրադը: Այդ նույն ժամանակ Թյուրքիան
նշել էր Թյուրքիայում մնացած հայ փոք-
րաթիվ բնակչությանը սեփականադրկելու և
կեղծբելու նորանոր եղանակներ: Թյուրքիայի
կողմից ամենավերջին պահին Գերմանիային
պատերազմ հայտարարելը ողորմելի ֆարս
է: Թյուրքերը դարերի ընթացքում ստառ-
պանքներ են պատճառել հայերին: Ներկա-
յումս Սովետական Հայաստանի և Սովետա-
կան Միության մյուս մասերի սահմաններից
զուրս ապրում են մեկ ու կես միլիոն հա-
յեր: Այդ հայերի ճնշող մասը ուզում է
վերադառնալ իր նախահայրերի երկիրը և
մասնակցել նրա վերակառուցմանը: Ամերի-
կահայերը երեք տերությունների լիդերների
կոնֆերանսից թախանձադին խնդրում են
հայ ժողովրդի հարցը դնել օրակարգում,
որպեսզի արդարացիություն երաշխավորվի
հայերի համար, որոնք նորից ցանկանում են
ապրել իրենց պատմական հայրենիքում՝ Սո-
վետական Հայաստանում»:

Այս հեռագիրը ստորագրել են Խորհրդի
նախագահի տեղակալ Շահինյանը, քարտու-
զար Սարյանը և անորեն Վրթանեսը: